

Wien, Österreichische Nationalbibliothek (ÖNB), Cod. 8044

2165

C O D I C E S

2166

quae mythologica est, Figuris XL. ornatum, cum Editio princeps *Veneta* 1482. 4. et ultima Aug. van Staveren *Lugd. Bat.* et *Amst.* 1742. 4. Figuras in parte astronomica exhibeat. Initium Prooemii est: *Etsi te studio grammaticę artis inductum &c.* Ad calcem: *Explicit proemium. Incipit liber ygini.* Ita: *Mundus igitur appellatur is qui constat ex sole et luna &c.* Lectio cum edit. *Batava cit.* probe conspirat; offert tamen quaedam, quae haec ne quidem in *Notis* tangit, utut praeferenda videantur. En specimen e Prooemio: *Diximus etiam inde estiui circuli diffinitionem, pro in aestivi circuli definitione Item: quare non essent in spera superiora interioribus bemicicli equalia pro in sphæra superiore Deum: amplissima laus est deo-*dis*, omisso hominibus, quod aliquin paullo post reddit. Deest tamen in Cod. fol. 158. p. 2. descriptio Arae inter Centaurum et Hydrām, quae in Edit. cit. p.*

*Parcius ambiguus sumantur fercula mensē.
Plurimus in multis languor deprenditur escis.*

DCCCC.

R. 845 Codex chartaceus lat. Sec. XVI. Folior. 166. f. nitide perscriptus, liturgicus est, et inscribitur: *Agenda Der Christlichen Kirchen im Erzbistum Österreich ob der Enns.* Qui in Austria supra Anasum ad Lutheri doctrinam deflexerant, Proceres, si Raupachium in Evangel. Österreich 1. Fortsetz. Hamb.

540. est L. III. c. 38. Desunt item extrema illa: et zodiacum ad id signum &c. et subscribitur: *Explicit liber ygini de astronomia.*

XV. fol. 162. iterum ex abrupto: *Quę dum geruntur & deorum sacer s̄enatus numerorum continentium repugnantiumque miratur anfractus &c.* Agnosco Mart. Capellae de Nuptiis Philologiae Librum VIII. qui est de Astronomia, et extat edit. Rapheleng. supracit. p. 270. porrigitur vero in Codice usque ad Stellam Mercurii edit. cit. p. 297. in iis fistens verbis: *flexior equinoctiale penē directum fecat.* Lectio ipsis Editis deterior est, neque multum opis inde sperandum Capellae. Video tamen sub ingressum *Timaei sui caliginosa pro caligosa, interdicta uocis pro inter doctae, vernaculaeque, pro vernaculaeque, &c.* quae certe sinceriora sunt. Ad calcem tam egregii, quam operosi Codicis hujus istud divae *Diuitis Monitum* jacet:

1741. §. 37. p. 257. et ex eo *Waldavium in Gesch. der Protestanten in Oestreich &c.* 1. B. *Anspach.* 1784. c. 52. p. 194. 8. audimus, jam a. 1576. a Maximiliano II. veniam petierant proprium sibi condendi Rituale Sacrorum, cumque voluntas esset Imperatoris, ut illud adoptarent, quod a. 1571. Optimatibus infra Anasum indulserat, detrectaverant, eorumque Pastores jam his, jam

Wien, Österreichische Nationalbibliothek (ÖNB), Cod. 8044

2167

L I T U R G I C I .

2168

jam illis alibi receptis *Agendis* utebantur, donec tandem a. 1617. propriis potirentur prelo *Tubingano* vulgatis 4. ut volunt iidem *Autores* citt. 3. *Fortsetz.* §. 38. p. 339. et 2. B. c. 29. p. 211. Falli autem eos, praesens Codex docet. Nam ad *Austriam* supra *Anafum* eum pertinere primum demonstrat *Titulus*, quem prae-misi, dein *Praefatio*, ubi jubentur omnes ex his *Agendis* agnoscere paternam Procerum sollicitudinem, Irer lieben Obrigkeit der Hochberümpften Landes Stenden — Väterliche Fürsorge; non esse vero Exemplar *Agendorum* *Tubingae* editorum e sequentibus liquet. *Agenda Tubingana* Capitibus 37. constant; Nostra duntaxat 12. Illa c. 2. de Baptismo praecipiunt, Infantis denudatum caput facie prona supra fontem teneri, et aqua ter perfundi; Nostra jubent Infantem nudari, Patrinis caput et manus tenentibus, a Ministro una manu sustentari, altera ter liberaliter aqua perfundi et perspergi. Illa multis agunt de Baptismo Adulorum; Nostra modum aliorum Capitum in hoc non excedunt. Illa c. 12. de Coena Domini nihil meminere vestium sacrarum; Nostra c. 6. habent: *Vnster oder vor dem Veni sancte tredte der Priester so das ampt halten sol in seinem gewöhnlichen Kirchenornat für den Altar &c. quae Sacerdoti catholico dici putas.* Extant igitur *Agenda superioris Austriae* Scriptoribus illis ignota, quae, ut ad finem Sec. XVI. per-

tinere arbitror, ita, an unquam typis procula fuerint, ignoro.

DCCCCI.

Codex membraneus lat. Sec. C. 950
*XV. Folior. 122. 8°. luculente scriptus, auro, coloribusque speciosus, et praeter minores complures Iconibus XIII. majoribus depictis mysteria vitae Christi referens, adlatus e Parthenone *Halensi Tyroleos*, ubi οὐνμα Duci Leopoldi habebatur, quem Leopoldum IV. dictum Superbum, a. 1411. vivis exemptum censeo, Horarium est sequentia comple-xum: Initia 4. Evangelistarum, Officium de B. V. Maria, de Cruce, de S. Spiritu, Psalms diatos de *Poenitentia* praevia Icone Goliatbi prostrati, Officium Defunctorum praevio cum amicis Jobo, et quorundam Sanctorum Commemorations. In Calendario antecedenti 9. Maji *Translacio sancti nicolai*, 11. *Gengulphi martiris*, 3. Sept. *Mansueti episopi*, 1. Oct. *Sancti remigi*, 21. *Translacio S. germani*, 23. Nov. *Clementis pape*, et 24. *Crisogoni martiris χειρογενφία* sunt.*

DCCCCII.

Codex membraneus lat. Sec. C. 943
*XV. Folior. 187. 8°. luculente scriptus, auri, colorumque ornementis varius, et Iconibus XI. sacris eleganter depictis admodum speciosus, adlatusque e Parthenone *Halensi Tyroleos*, Ho-*

B b 2

rarium